

TÉMA 2: SPOLOČENSTVO ŽIJÚCE PODĽA BIBLICKÝCH PRINCÍPOV

Prehľad témy

Jeruzalemský zbor mal obrovský účinok na okolitú kultúru. Ich súčasníci o nich povedali: „Obrátili svet hore nohami.“ Za veľmi krátky čas zbor vyrástol zo 120 členov na niekoľko tisíc. Tí, ktorí sa stali súčasťou zboru, sa navzájom o seba starali a povzbudzovali sa ako rodina.

Pri bližšom pohľade na ranú cirkev:

- Preskúmame faktory, ktoré urobili jeruzalemský zbor efektívnym v plnení Božieho zámeru.
- Rozlíšime „úlohu“ a „formu“ v zborovej službe.
- Zhodnotíme náš vlastný zbor a našu vlastnú oddanosť jeho nevyhnutným úlohám.

Pochopenie témy

Čo robilo raný zbor takým efektívnym? Čo spôsobilo, že tak rapídne rástol? Máme ich napodobňovať v každom ohľade? Čo *musí* zbor robiť?

Výroky

(Výroky sú úryvky a citáty, ktoré vás majú priviesť k uvažovaniu o téme. Môžu a nemusia odrážať biblickú múdrosť.)

„Moderný zbor by bol oveľa efektívnejší, keby sme proste fungovali ako raná cirkev.“

„Hoci Biblia predpisuje isté funkcie a úlohy, nepredpisuje formu pre tieto funkcie a úlohy.“

„Ak apoštol Pavol v nedeľu kázal z kazateľne, mali by sme aj my.“

„Efektívne zbory neustále hodnotia to, ako slúžia, aby ostali relevantné pre kultúru, ktorú sa snažia osloviť.“

„Zbor je ako Noemova archa; keby nebolo búrky vonku, zápach vo vnútri by bol neznesiteľný.“ – Starý stredoveký rukopis.

Príklad zo života

Svetlana

Svetlanu ste stretli pred pár týždňami počas prechádzky v parku neďaleko vášho bydliska. Odvtedy ste sa stali pravidelnými spoločníkmi počas prechádzok. Obaja spolu radi trávite čas a diskutujete o záležitostiach života. Chvíľu ste si neboli istí, či je Svetlana veriaca, tak ste nakoniec pozbierali odvahu a spýtali ste sa. Ani vás veľmi

neprekvapilo, keď povedala, že niekoľko rokov je kresťanka, ale prekvapilo vás to, čo nasledovalo.

Svetlana povedala, že sa pripojila k zboru krátko po tom, čo sa stala veriacou, ale veľmi rýchlo prišlo silné rozčarovanie. Mala pocit, ako by zbor bol len troška viac ako nafúkaný spoločenský klub, ktorý pre jej spiritualitu nerobil nič pozitívne – žiadne skutočné vyučovanie, plytké „spoločenstvo“ a takmer žiaden súcit s trpiacimi. Navyše, vždy keď išla do kostola, mala pocit, ako keby sa vracala o 50 rokov dozadu do minulého storočia. Jednoducho jej to nepripadalo náležité.

Po svojej prvej skúsenosti s navštevovaním zboru už ďalší nevyskúšala. Verí, že môže mať dobré kresťanské spoločenstvo so svojimi priateľmi v práci a inde. Veď nakoniec, vyzerá to tak, že čas, čo vy dvaja spolu trávite, je duchovne povznášajúci! Vôbec neverí, že nejaký zbor by skutočne mohol byť efektívnejší.

Čo by ste povedali Svetlane, aby ste jej pomohli znovu sa zapojiť do zboru?

Aká hlavná otázka alebo téma tu stojí pred nami?

Štúdium Písma

Skutky 2:41-47

41 Tí, čo prijali jeho slovo, boli pokrstení a v ten deň sa pridalo k nim asi tritisíc duší.

42 Neustále sa venovali učeniu apoštolov, bratskému spoločenstvu, lámaniu chleba a modlitbám. 43 Všetkých sa zmocňovala bázeň, lebo prostredníctvom apoštolov sa dialo veľa zázrakov a znamení. 44 Všetci, čo uverili, boli pospolu a mali všetko spoločné. 45 Predávali svoje pozemky a majetky a rozdeľovali z toho všetkým podľa toho, koľko kto potreboval. 46 Deň čo deň spoločne zotrúvali v chráme, po domoch lámali chlieb a spoločne jedávali pokrm s radosťou a úprimným srdcom. 47 Chválili Boha a tešili sa priazni celého ľudu. A Pán deň čo deň pridával k ich spoločenstvu tých, čo povolával na spásu.

Predstavte si, aké by bolo byť jedným z tých členov raného jeruzalemského zboru. Ako následok Petrovej letničnej zvesti 3000 ľudí uverilo a pridali sa k spoločenstvu len za jeden deň! 3000 bolo pokrstených ako svedectvo ich poslušnosti Kristovi a stotožnenie sa s jeho telom. Táto raná skupina pokračovala v dramatickom raste, získavajúc „priazeň“ u okolitých neveriacich.

Čo spôsobilo, že tento najranejší zbor bol taký efektívny?

Ktoré funkcie raného zboru mali najvyššiu prioritu?

Čo myslíte, prečo zbor rástol tak rapídne?

Skutky 6:7

Božie slovo sa šírilo a počet učeníkov v Jeruzaleme mimoriadne rástol. Aj veľké množstvo kňazov poslušne prijalo vieru.

V knihe Skutkov Lukáš uvádza početné správy o napredovaní raného zboru.

Čo nám o ranom zbore hovorí tento oddiel?

Skutky 9:32

Cirkev mala pokoj v celom Judsku, Galilei a Samárii. Vnútorne i navonok rástla, žila v bázni pred Pánom a povzbudzovaná Svätým Duchom vzrastala počtom.

Čo nám o ranom zbore hovorí tento oddiel?

Skutky 16:5

A tak sa cirkvi upevňovali vo viere a ich počet deň čo deň rástol.

Čo nám o ranom zbore hovorí tento oddiel?

Skutky 19:20

Takto Pánovou mocou slovo rástlo a mocnelo.

Čo nám o ranom zbore hovorí tento oddiel?

Nahliadnutie do iných zdrojov

„Hodnotenie nášho zboru podľa Božieho štandardu“, Gene A. Getz.

Kapitola šiesta z knihy *The Walk*. Copyright © 1994. V origináli použité s dovolením Broadman & Holman Publishers. Všetky práva vyhradené.

Hodnotenie nášho zboru podľa Božieho štandardu

Z knihy *The Walk*, Gene A. Getz

Preto aj my, odo dňa, keď sme to počuli, neprestávame sa za vás modliť a prosiť, aby ste vo všetkej múdrosti a duchovnej rozumnosti boli naplnení poznaním jeho vôle, aby ste žili hodní Pána a páčili sa mu vždy, keď budete prinášať ovocie v každom dobrom skutku a hlbšie poznávať Boha. Kolosanom 1:9-10

Jednou z najväčších výziev pre nás ako duchovných vodcov je, ako viesť naše zbory na ich duchovnej ceste odtiaľ, kde sú, tam, kde ich Boh chce mať. Jedna vec je vedieť, ako Boh hodnotí našu zrelosť – mieru viery, nádeje a lásky, ktoré existujú v našich zborech – ale úplne inou vecou je, ako dosiahnuť takúto zrelosť, aby sme dosiahli „plnosť Krista.“

Skúsenosť so zakladaním zborov

Ako som uviedol v predslve k tejto knihe, mal som privilégium za posledných 20 rokov založiť niekoľko zborov. Táto skúsenosť začala

v neskorých 70. rokoch, keď sa malá skupina ľudí dozvedela o kurze „Novozmluvný zbor“, ktorému som sa venoval na Dallas Theological Seminary so svojimi študentmi. Preto ma na jeden večer zavolali k sebe domov podeliť sa o výsledky tohto štúdia.

V ten večer sme všetci (spolu asi 20 ľudí) nadobudli silné nadšenie pre založenie nového zboru. Hoci ma títo ľudia nežiadali, aby som zmenil povolanie z profesora na kazateľa, jasne mi dali najavo, že si veľmi želajú založiť nový zbor a že chcú, aby som sa so svojou manželkou ujal hlavnej vodcovskej úlohy.

Úprimne povedané, aj ja som bol touto príležitosťou nadšený. Počas nasledujúcich stretnutí sme si všetci dávali veľmi skúmané a zásadné otázky.

Po prvé, aký typ skúseností veriaci potrebujú, aby sa stali dynamickým zborom? Počas objavovania odpovedí na túto otázku sme všetci boli hlboko presvedčení o skutočnosti, že tieto skúsenosti musia vyplývať z činností a úloh načrtnutých

a opísaných v Novej zmluve. Tieto skúsenosti musia taktiež byť normatívne a nadkultúrne. Inými slovami, tieto skúsenosti potrebujú veriaci všade, bez ohľadu na okolie, v ktorom sa prevažne pohybujú, ekonomický status, kultúrne pozadie a vzdelanie.

Po druhé sme sa pýtali, aké formy a štruktúry by sme mali vytvoriť, aby sme tieto skúsenosti poskytli novej skupine veriacich. Keďže sme zakladali nový zbor, rýchlo sme sa rozhodli, že nebudeme veci robiť nejakým spôsobom len preto, že sa to tak robili predtým. Ale tiež sme sa rozhodli, že nebudeme iní len preto, aby sme sa odlišovali. Namiesto toho sme chceli v našom

**... tieto skúsenosti
potrebujú veriaci
všade...**

vlastnom „kultúrnom momente“ vytvoriť vzory a použiť metódy, ktoré by nám pomohli urobiť všetko, čoho sme boli schopní, pre aplikovanie novozmluvných princípov zborového života. Ak by sme potrebovali vytvoriť „nové nádoby na víno,“ urobili by sme to. Ak by mali poslúžiť „staré nádoby na víno,“ boli sme otvorení aj tomuto prístupu. Inými slovami, to, čo sme všetci chceli, boli formy a štruktúry, ktoré by nám najlepšie pomohli aplikovať do našich životov a do životov iných zvrchované a nemenné princípy Božieho slova. Chceli sme byť úplne biblickí a zároveň kultúrne relevantní. Ako Pavol, chceli sme byť „pre všetkých všetkým, aby sme zachránili aspoň niektorých“ (1Korinským 9:22).

Po tretie, chceli sme byť úplne otvorení božskému vedeniu Svätého Ducha. Veď Ježiš povedal, že *On* vybuduje svoju Cirkev (Matúš 16:18). Navyše, Ježiš povedal, že nás vypočuje, ak budeme prosiť o jeho pomoc (Lukáš 11:9). Následkom tohto sa modlitba – osobná aj spoločná – stala veľmi dôležitou súčasťou nášho plánovania.

V tomto štádiu sa Lukášov opis aktivít a úloh jeruzalemského zboru pre nás všetkých stal veľmi zásadným a základným oddielom Písma. V tejto dynamickej správe Lukáš zaznamenal, že títo noví jeruzalemskí veriaci sa podieľali aspoň na troch kľúčových úlohách. Časom sme si všimli, že tieto tri činnosti sa opakujú na iných miestach v novozmluvných listoch.

Tieto tri novozmluvné úlohy sa stali troma mocnými piliermi v našom uvažovaní, keď sme zakladali tento nový zbor. V podstate sme nadobudli presvedčenie, že to, do akej miery sa veriaci venujú týmto úlohám, určí mieru, do ktorej bude daná skupina rásť vo viere, nádeji a láske.

Tri nevyhnutné činnosti

Lukáš v charakteristike jeruzalemského zboru krok za krokom opísal, čo sa vtedy dialo. Hoci existuje viacero spôsobov, ako usporiadať tieto aktivity, zistil som, že je veľmi užitočné usporiadať ich podľa nasledujúcich troch zásadných a nevyhnutných činností:

Nevyhnutnosť vyučovania Božieho slova

Neustále sa venovali učeniu apoštolov (Skutky 2:42a).

Po zostúpení Ducha Svätého na Letnice sa apoštol Peter postavil, aby kázal. Tým, že vysvetľoval, čo sa stalo, tak, že odkazoval na starozmluvné proroctvá, dokázal, že Ježiš Kristus, ktorého odmietli jeho vlastní ľudia, skutočne bol ich Mesiášom (Skutky 2:36).

Do srdca množstva Petrových židovských spoločníkov - obyvateľov Jeruzalema a Judei a tiež grécky hovoriacich bohobojných Židov, ktorí prišli z celého novozmluvného sveta oslavovať sviatok Letnic prišlo veľké usvedčenie. Lukáš zaznamenal, že práve toho dňa sa „asi 3000“ ľudí obrátilo k Ježišovi Kristovi. A presne toho dňa boli títo ľudia verejne pokrstení, prejavujúc svoju príslušnosť k Ježišovi Kristovi.

Odvtedy sa títo noví veriaci „neustále venovali učeniu apoštolov“ (Skutky 2:42a). To, čo v ten deň – a v nasledujúcich dňoch – apoštoli učili, bolo to, čo sa naučili od samotného Ježiša Krista. Vďaka zjaveniam,

ktoré dostali od Ducha Svätého, mohli navyše učiť dodatočné pravdy.

V kapitole 7 sa hlbšie pozrieme na dôležitosť budovania zboru na biblických základoch. Ako povedal apoštol Peter, iba keď kresťania „túžia po čistom duchovnom mlieku“ budú rásť vo svojich kresťanských životoch (1Petrov 2:2). A Pavol to rozvíja: „Teda viera je z hlásania, a hlásanie z Kristovho slova“ (Rimanom 10:17).

Pre kresťanov je nemožné dozrieť vo viere, nádeji a láske bez poznania „učenia apoštolov“, ako sa objavuje v Písme. Ako sme práve spomenuli, Božie slovo nám dáva niečo, v čo môžeme veriť – našu vieru (Efezanom 4:13). Božie slovo zabraňuje tomu, aby sme boli „sem-tam hádzaní a zmietaní závanom hocijakého učenia“ – naša neochvejná nádej (Efezanom 4:14). A Božie slovo nám ukazuje, čo je skutočná láska (Efezanom 4:16). Bez historického záznamu o tom, čo Ježiš Kristus urobil pre

celý svet položením svojho života, by sme nikdy nepoznali podstatu obetujúcej sa a seba dávajúcej lásky (1Jánov 3:16).

Pre kresťanov je nemožné dozrieť vo viere, nádeji a láske bez poznania „učenia apoštolov“.

Nevyhnutnosť vzájomných vzťahov a vzťahu s Bohom

Neustále sa venovali učeniu apoštolov, bratskému spoločenstvu (Skutky 2:42b).

Jeruzalemskí kresťania sa venovali nielen „učeniu apoštolov“ ale taktiež „spoločenstvu.“ Lukáš použil grécke slovo *koinonia*, čo znamená vzájomné podieľanie sa na životoch druhých. Avšak, ako budeme vidieť, toto „podieľanie sa“ zahŕňalo nielen vzájomné spoločenstvo ľudí, ale taktiež spoločenstvo s Bohom Otcom, Bohom Synom a Bohom Duchom Svätým.

V Božom usporiadaní vecí sú vzťahové skúsenosti na ľudskej úrovni neodlučiteľne prepletené so vzťahovými skúsenosťami na božskej úrovni. Toto sa postupne stáva jasnejším, keď Lukáš opísal úlohy, ktoré *koinonia* zahŕňa. Títo noví veriaci „spoločne jedli“ „spoločne sa modlili“, „vzájomne sa delili o majetok“ a „spoločne chválili Boha.“

Spoločne jedli. Neustále sa venovali učeniu apoštolov, bratskému spoločenstvu, lámaniu chleba (Skutky 2:42c).

Nevyhnutnou súčasťou tohto novozmluvného spoločenstva bolo „lámanie

chleba“ (Skutky 2:42c). Vo väčšine novozmluvných zborov toto bolo viac ako pravidelné spoločné prijímanie s použitím symbolických elementov ako bol kúsok chleba a hlt šťavy. Kresťania prvého storočia sa viacej vzájomne podieľali na životoch druhých tým, že spolu jedli. Pri istých príležitostiach sa toto jedlo nazývalo „hody lásky“ (Júdok 12; 2 Petrov 2:13). V skutočnosti Pavol rázne pokarhal korintských za nesprávne používanie a zneužívanie tohto jedla (1Korintanom 11:17-34).

Tieto hody lásky boli do istej miery podobné paschálnemu jedlu, záverečnej večeri, ktorú mal Ježiš s učeníkmi pred ukrižovaním. Počas jedla, s použitím presne tých prvkov, ktoré spolu jedli a pili, aby naplnili svoje telesné potreby, Ježiš lámal chlieb a podával kalich, prikazujúc dvanástim, aby si následne týmito prvkami pripomínali jeho zlomené telo a preliatu krv.

V novozmluvní veriaci v Jeruzaleme vzali tieto pokyny veľmi vážne. V skutočnosti sa zdá, že skoro vždy, keď spolu jedli, keď chodili z domu do domu, pripomínali si Pánovo zlomené telo a preliatu krv. Tak bez pochyb slávil Pánovu smrť niekoľkokrát denne.

Dôležité je, samozrejme, nie ako často si Pána týmto spôsobom pripomíname alebo aké špecifické prvky používame. Namiesto toho podstatou tejto praxe bolo spoločenstvo, spoločné jedenie a pitie a zároveň pripomínanie si smrti Pána Ježiša Krista. Tu vidíme dramatickú zmes ľudských vzťahov a vzťahu s Bohom. Keď títo veriaci prvého storočia spolu jedli (na horizontálnej, ľudskej úrovni), taktiež si spolu pripomínali Pána (na vertikálnej, božskej úrovni). Mali naraz spoločenstvo so sebou navzájom aj s Bohom.

Toto pozorovanie má dnes obrovské dôsledky pre každý miestny zbor. Keď kresťania v Jeruzaleme oslavovali Boha, táto prax nebola nikdy oddelená od ich dynamických vzťahov so sebou navzájom. V skutočnosti to boli ich dennodenné vzťahy lásky na ľudskej úrovni, ktoré urobili ich vzťahy s Bohom prakticky zmysluplnými. To, že mali dynamické, vzťahové skúsenosti so sebou navzájom im umožnilo mať dynamické, vrúcne a uspokojivé skúsenosti s Bohom (s tým, ktorého nevideli). Na toto myslel apoštol Ján, keď vravel: Veď kto

nemiluje brata, ktorého vidí, nie je schopný milovať Boha, ktorého nevidí (1Jánov 4:20).

Spoločne sa modlili. Neustále sa venovali učeniu apoštolov, bratskému spoločenstvu, lámaniu chleba a modlitbám (Skutky 2:42).

Spoločná modlitba v Jeruzaleme bola taktiež jedinečnou súčasťou tejto dynamickej *koinonia*. Keď sa títo veriaci modlili, vzájomne sa podieľali na životoch druhých – keď neprosili Boha len o prejavy jeho moci a prítomnosti, ale i o naplnenie ich ľudských potrieb.

Modlitba bola v celej Novej zmluve často v kontexte ľudských vzťahov. Viac ako súkromná bola verejnou. Viac ako osobná bola spoločnou. Ako uvidíme v kapitole 7, toto je znova a znova vidieť pri novozmluvných veriach.

Týmto sa nemyslí, že osobná modlitba nie je dôležitá. Ježiš vo svojom vlastnom živote bol v tejto potrebe určite príkladom a Pavol sa často odvolával na svoje osobné modlitby,

obzvlášť v listoch, ktoré napísal z väzenia. Avšak v knihe Skutkov a vo zvyšku Novej zmluvy sa o modlitbe oveľa viac hovorí v súvislosti so spoločnou skúsenosťou. Navyše, modlitba je vpletená do rôznych skúseností, keď sa veriaci spolu stretávali, aby boli budovaní. Zapájali

modlitbu do všetkého, čo robili. Zdá sa, že toto sa dialo v Jeruzaleme, keď „sa neustále venovali učeniu apoštolov, bratskému spoločenstvu, lámaniu chleba a modlitbám.“¹

Vzájomne sa delili o majetok. Všetci, čo uverili, boli pospolu a mali všetko spoločné. Predávali svoje pozemky a majetky a rozdeľovali z toho všetkým podľa toho, koľko kto potreboval (Skutky 2:44-45).

Aby sme pochopili, čo sa vlastne v Jeruzaleme dialo, potrebujeme porozumieť jedinečnému kultúrnemu prostrediu týkajúcemu sa židovských zvykov. Každý rok bohabojní Žida z celého rímskeho sveta putovali do Jeruzalema aby uctievali Boha. Bola to päťdesiatdňová oslava, na ktorej sa často zúčastňovali celé rodiny a ktorá vrcholila na päťdesiaty deň, ktorý nazývali dňom Letníc.

¹ Pre hlbšie štúdium týchto konceptov pozri knihu Gene. A. Getz, *Praying for One Another*. Wheaton, Illinois, Victor Books, 1982.

To, že mali dynamické, vzťahové skúsenosti so sebou navzájom im umožnilo mať dynamické, vrúcne a uspokojivé skúsenosti s Bohom.

Bolo to v tento posledný deň, keď v Jeruzaleme zostúpil Duch Svätý a pomazal a zmocnil apoštolov – presne ako Ježiš sľúbil (Skutky 1:8). „Prudký vietor“ naplnil Jeruzalem. „Ohnivý jazyky“ sa ukázali na hlavách apoštolov, čo umožnilo týmto mužom zdieľať zvesť o evanjeliu v rôznych rečiach (Skutky 2:1-11). Tieto nezvyčajné javy presvedčili tisícky Židov, aby reagovali na Petrovu zvesť a uverili v Ježiša Krista, ich Mesiáša. Grécki Židia, tí bohabojní muži a ženy, ktorí prišli z iných častí rímskeho sveta, sa rozhodli zostať v Jeruzaleme i keď to bol záverečný deň sviatku Letníc.

Toto rozhodnutie predstavovalo pre apoštolov isté neobvyklé problémy. Ako sa postarajú o materiálne potreby všetkých týchto ľudí? Avšak problém sa vyriešil, keď sa veriaci, ktorí žili v Jeruzaleme a okolí, podelili o svoj majetok so svojimi bratmi a sestrami v Kristovi.

Hoci sa kultúrna dynamika zmenila, keď títo kresťania zistili, že Boží plán nebol, aby zostali v Jeruzaleme navždy, mnohí si zachovali nesebeckého a štedrého ducha – pravý dôkaz zrelosti medzi nasledovníkmi Ježiša Krista. Keď veriaci pochopili, aký milostivý bol k nim Boh, keď im dal dar svojho Syna, ako by mohli robiť menej než odpovedať vlastnou štedrosťou na pomoc tým, ktorí to potrebovali a na budovanie Božieho kráľovstva? Opäť si všimnite, že takáto štedrosť bola aj ľudskou aj božskou skúsenosťou. Ľudskou bola v tom, že títo veriaci sa vzájomne starali o fyzické potreby druhých. Božskou bola v tom, že všetko, čo sa dáva pre naplnenie potrieb brata alebo sestry v Kristovi, je božský dar Ježišovi Kristovi. Ako Ježiš raz povedal:

A kto by dal piť jednému z týchto maličkých čo len za pohár čerstvej vody ako môjmu učeníkovi; amen, hovorím vám, nepríde o svoju odmenu (Matúš 10:42).²

Spoločne chválili Boha. Deň čo deň spoločne zotrúvali v chráme, po domoch lámali chlieb a spoločne jedávali pokrm s

² Pre vyčerpávajúce štúdium o majetku, pozri knihy Dr. Getza, *Biblical Theology of Material Possessions*, a *Real Prosperity*, Chicago: Moody 1900.

radosťou a úprimným srdcom. Chválili Boha (Skutky 2:46-47a).

Počas toho, ako sa títo veriaci podieľali na týchto rôznych spoločných činnostiach – na spoločnom jedení, vzájomných modlitbách a delení sa o majetok – zároveň „chválili Boha.“ Všetky tieto činnosti sa stali prostriedkami chvál a uctievania. Toto bolo tiež súčasťou ich dynamickej *koinonie*.

Môžeme bez obáv predpokladať, že spev bol neoddeliteľnou súčasťou ich praxe chvál. Ježiš dal túto prax za vzor, keď zakončil paschálne jedlo so svojimi učeníkmi. Marek zaznamenal, že „Keď zaspievali chválospev, vyšli na Olivový vrch (Marek 14:26).

Apoštol Pavol prízvukoval dôležitosť tejto praxe vo svojich listoch Kolosenským a Efezským: *Kristovo slovo nech vo vás bohato prebýva vždy vtedy, keď sa budete so všetkou múdrosťou učiť a napomínať a pod vplyvom milosti spievať vo svojich srdciach Bohu žalmy, hymny, duchovné piesne*

(Kolosanom 3:16, Efezanom 5:18-19).

Všimnite si, že chválenie Boha piesňami tak súvisí s ľudskými vzťahmi, že nemôže fungovať oddelene. Keď používali hudbu ako prostriedok, aby si navzájom vraveli Božie slovo, taktiež pozdvihovali svoje hlasy a srdcia v chvále a vzdávaní vďaky

Bohu. A opäť, vrúcne, silné pocity, ktoré boli súčasťou dôverných ľudských vzťahov, urobili ich vzťah s Bohom zmysluplnými.

Je jasné, že títo novozmluvní kresťania v Jeruzaleme mali štyri kľúčové vzťahy medzi sebou navzájom a s Bohom. Navyše, tieto ľudské a božské vzťahy boli výrazne poprepájané a prepletené:

- Keď spolu jedli, pripomínali si Pána svätým prijímaním.
- Keď sa za seba navzájom modlili, mali spoločenstvo s Bohom.
- Keď sa delili o svoj majetok aby navzájom naplnili svoje potreby, oslavovali Toho, kto za nich dal svoj život.
- Keď sa navzájom vyučovali žalmami, hymnami a duchovnými piesňami, pozdvihovali hlasy vo chvále a vzdávaní vďaky Bohu.

**...chválenie Boha
piesňami tak súvisí s
ľudskými vzťahmi, že
nemôže fungovať
oddelene.**

Nevyhnutnosť svedectva nezachránenému svetu

A pán deň čo deň pridával k ich spoločenstvu tých, čo povolával na spásu (Skutky 2:47).

Posledné Lukášove tvrdenie v odseku opisujúcom rôzne činnosti, ktoré praktizoval jeruzalemský zbor, ukazuje dopad, ktorý títo veriaci mali na neobrátených Židov v Jeruzaleme aj na životy bohobožných Grékov, ktorí ešte neprijali Ježiša ako svojho Mesiáša. „Tešili sa priazni celého ľudu. A Pán deň čo deň pridával k ich spoločenstvu tých, čo povolával na spásu“ (Skutky 2:47).

Lukáš jasne ukázal, že na mnohých nekresťanov v Jeruzaleme urobil tento nový spoločný životný štýl, táto nová viera v Krista, toto nové živé spoločenstvo lásky veľký dojem. V dôsledku toho mnohí načúvali zvesti apoštolov, uverili v Ježiša Krista a pripojili sa k tejto skupine veriacich.

Spoločenstvo lásky sa stalo najdôležitejším prvkom, ktorý urobil dojem na týchto neveriacich. Ukazovalo realitu Krista tým, ktorí ho nepoznali. Vidieť týchto kresťanov v Jeruzaleme spolu jesť, navzájom sa za seba modliť, deliť sa o majetok a chváliť Boha urobilo na neobrátených veľký dojem. Kristovský spôsob života a vzájomná láska jeruzalemských veriacich sa stali mostom, ktorý im umožnil zdieľať evanjelium s ľuďmi, ktorí mali otvorené „uši na počúvanie.“

Nastal rapidný nárast zboru – číselný aj duchovný - pretože Kristovi nasledovníci dodržiavali jeho prikázanie, ktoré im dal v Hornej miestnosti. Ježiš povedal: „Podľa toho všetci spoznajú, že ste moji učeníci, ak budete mať lásku jeden k druhému“ (Ján 13:35). Táto pozoruhodná duchovná odozva bola zároveň zázračnou odpoveďou na Ježišovu modlitbu, ktorú sa modlil pri svojich učeníkoch na ceste do údolia Kidrón:

Neprosím však len za nich [apoštolov], ale aj za tých, ktorí skrze ich slovo uveria vo mňa [tisíce veriacich v Jeruzaleme a v dejinách], aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, si vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás, aby svet veril, že si ma ty poslal (Ján 17:20-21).

Typické zborové štruktúry

Aké štruktúry sú potrebné na dodržiavanie týchto troch biblických úloh a na poskytovanie týchto nevyhnutných skúseností veriacim? Je zaujímavé – a významné – že Biblia nešpecifikuje organizačné štruktúry, modely ani metodológie. V skutočnosti Lukáš v tomto oddiele, kde opísal aktivity Jeruzalemského zboru, neopisuje žiadnu štruktúru. Toto platí v celej Novej zmluve. O tom, ako kresťania prvého storočia veci robili, môžeme len špekulovať alebo môžeme z ranej cirkevnej histórie rekonštruovať konkrétne formy a metódy, ktoré používali.

Toto je Boží zámer. Ak by bol Duch Svätý detailne uviedol božskú a zvrchovanú štruktúru a metodológiu, podľa ktorej novozmluvné zbory fungovali, bolo by nás to uzavrelo do ich kultúry. A aj keby bolo jasné, že štruktúry boli kultúrne, naša silná túžba po pocite istoty by spôsobila, že by sme chceli napodobňovať štruktúry namiesto dynamických biblických úloh. A preto sa obsah Pisma zameriava na pokyny, výzvy, činnosti a úlohy – na nadkultúrne aspekty kresťanstva. Tieto môžu byť napodobnené kdekoľvek na svete, zatiaľ

čo formy, štruktúry a metódy sú celkom iste časovo a kultúrne zamerané.

Je taktiež zaujímavé si všimnúť, ako kresťania v priebehu rokov použili túto „slobodu vo forme“ na vytvorenie rôznych štruktúr pre konkrétne činnosti, o ktorých sú presvedčení, že sú najdôležitejšie. Potom máme sklon zamerať sa na samotné tieto štruktúry, ktoré tým robíme absolútnymi, no nie sú prirodzené pre domáce prostredie. Hoci každý zbor má svoje osobitné silné stránky, takáto nerovnováha a strnulosť vedie v zboroch k vážnym problémom v dosahovaní „plnosti Krista.“

Hoci pripúšťam, že nasledujúce pozorovania sú veľmi zjednodušené a niekedy zveličené, pomôžu nám zhodnotiť, aké štruktúry sme v našich vlastných zboroch vytvorili, aby sme dali dôraz určitú nevyhnutnú činnosť alebo prvok.

Obrázok č. 1
Zbory vyučujúce Bibliu

Zbory zamerané na biblické vyučovanie

Niektoré zbory si vyberajú prvú nevyhnutnú činnosť tým, že sa venujú „neustále učeni apoštolov“ (Skutky 2:42a). Často sa nazývajú zbormi „zameranými na biblické vyučovanie“ – jednoducho preto, lebo ich dôraz je na vyučovanie Pisma. Ich štruktúry odrážajú prístupy inštitúcií, kde sa vyučuje Biblia (Biblické školy a semináre), kde sa ľudia pripravujú na službu. Napríklad, kazatelia majú sklony fungovať ako „učitelia“ a „profesori“ a ľudia v zboroch často fungujú skôr ako „študenti (obrázok č.1).

Silná stránka týchto zborov sa týka ich teologickej stability, toho, že nie sú „sem-tam hádzaní a zmietaní závanom hocijakého učenia (Efezanom 4:14). Avšak ich slabá stránka spočíva v dôraze na „poznávanie hlavou,“ ktoré sa často neprenáša do ich vzťahov s ostatnými, kresťanmi aj nekresťanmi. Navyše, ako Pavol píše „poznávanie vedie k namyslenosti“ (1 Korintčanom 8:1). Učenie sa biblických právd jednu po druhej môže ľahko viesť k duchovnej pýche.

Tieto zbory majú taktiež sklony byť neproduktívne v oslovovaní ľudí pre Ježiša Krista. Zanedbávajú oslovovanie neveriacich a evanjelizáciu a následne sa stávajú uzavretými, čo napokon vedie k vnútorným problémom. Chýba im čerstvý prúd nového života – aký bol v jeruzalemskom zbere – čo je dôležitý faktor v udržiavaní duchovnej vitality.

Ďalšia slabá stránka sa týka zapojenia celej skupiny (tela). Keďže zameranie je na „kazateľa - učiteľa,“ členovia zboru majú sklon nebyť zapojení v službe. A keďže ľudia sa zameriavajú na svoje vlastné vzdelávanie sa, stávajú sa príliš zaujatí sami sebou namiesto oslovovania druhých.

Zbory zamerané na vzťahy

Niektoré zbory zdôrazňujú druhú nevyhnutnú činnosť – vzájomné vzťahy a vzťah s Bohom. Ich silnou stránkou je ich vrúcne, prijímajúce prostredie a zapojenie skupiny (tela). Zvyčajne v nich vládne silný

zmysel pre spoločenstvo a lásku. Obyčajne sú to veľmi štedrý ľudia, ktorí oslovujú všetky segmenty spoločnosti (Obrázok č. 2). Kladú veľký dôraz na chválu a uctievanie. A ich hudba sa zameriava na ich vzťah lásky s Ježišom Kristom. Taktiež majú sklon mať silnú vieru v Boha a v to, čo môže pre nich a pre druhých urobiť. Veria čomukolvek, o čom si myslia, že to Biblia hovorí. A preto sú tieto zbory najrýchlejšie rastúcimi zbormi na svete.

Avšak ich slabosť spočíva v nestabilite ich učenia a emócií. Keďže sú často zamerané na skúsenosti namiesto na Písmo, často dovoľujú „pocitom“, aby mali prednosť v ich rozhodovaní namiesto Biblie. To, čomu vlastne veria, často diktuje skúsenosť namiesto dôkladného štúdia Pisma. Navyše, často úprimne stotožňujú „emočné

skúsenosti“ s prácou Svätého Ducha veriac, že „nápad“ a „myšlienky“ pochádzajú od Boha, zatiaľ čo v skutočnosti môžu pochádzať z nich samých. A keďže sú často slabí v štúdiu Pisma, niekedy nasledujú „skúsenostné“ učenia a názory, ktoré sú vlastne v rozpore s tým, čo učí Biblia.

Ich emočný a duchovný život je často priamo úmerný ich skúsenostiam v prežívaní vzťahov. Často sú závislí na spoločných chválach a uctievaní, aby

si zachovali „duchovnú a emočnú“ rovnováhu. Majú problém „mať dobrý pocit“ zo svojich kresťanských zážitkov, pokiaľ nemajú spoločenstvo s ďalšími kresťanmi.

Niektoré z týchto zborov často priveľmi zdôrazňujú zázraky. Ľudia sa stávajú závislými na „zázrakoch a znameniach,“ čo vedie k neprimeranému zameraniu sa na ľudské problémy a starosti namiesto Božiu zvrchovanosť a charakter. Navyše to môže viesť k sebaklamu, manipulácii a falošnému napodobňovaniu biblických skutočností. Konečný výsledok je často sklamanie a dezilúzia v životoch týchto ľudí.

Zbory zamerané na evanjelizáciu

Tieto zbory sú často označované ako zbory „získavajúce duše.“ Ich hlavná silná stránka spočíva v ich vášni pre získavanie ľudí pre Krista prostredníctvom verejného kázania

Obrázok č. 2
Zbory pestujúce vzťahy

a osobného svedčenia (Obrázok č. 3). Hlavná slabina spočíva v ich sile – snažia sa, aby ľudia urobili rozhodnutie pre Krista, ale potom ich ponechajú nečinnými v ich kresťanskom živote. Služba z kazateľne v týchto zboroch je často charakteristická potravou, ktorá je zameraná evanjelizačne, s objasňovaním evanjelia, ale ktorá nevzdeláva veriacich. Pravidelní návštevníci sú potom hladní po Božom slove, ale mnohí nerozumejú, v čom je ich problém.

Tieto zbory majú taktiež často sklon fungovať autoritatívne. „Kazateľ“ často riadi všetko a dokonca i členovia staršovstva slúžia iba na „opečiatkovanie“. Vodcovstvu často chýba zodpovednosť pred inými a členovia sú často silne motivovaní vinou. Niektoré z týchto skupín majú sklony byť veľmi zákoníckymi v tom, o čom veria, že je duchovné správanie. Títo ľudia sú „usilovné včeličky,“ ktoré sa angažujú v mnohých aktivitách a každý týždeň navštevujú početné zborové stretnutia. Avšak majú malé biblické znalosti, keďže mnohé kázne sú tematické a opakujú sa a ich vzťahy sú vnútri aj mimo zboru veľmi povrchné.

Keď hovoríme o zborových štruktúrach, v posledných rokoch sa objavil ďalší prúd, často nazývaný „pre hľadajúcich“. Mnohé z týchto zborov sa rýchlo stali megazbormi. Obzvlášť dopoludňajšie nedeľné bohoslužby sú prispôbené pre neveriacich. Tieto zbory kladú veľký dôraz na súčasnú hudbu, divadlo, zvesť zameranú na potreby a ďalšie kreatívne formy. Napriek jedinečným prejavom „slobody vo forme,“ ktorú Biblia dovoľuje a podporuje, tento prístup – ak nie je zavedený opatrne – produkuje „na miľu široké“ a len „na palec hrubé“ zbory. Napriek tomu, že sú aktivizované súčasnými prístupmi, často im žalostne chýba záväzok a duchovná hĺbka. Hoci je pre nich charakteristický číselný rast, zdá sa že duchovný život v niektorých z týchto zborov odráža povrchnosť a na seba zameraný životný štýl, ktorým je presiaknutá americká kultúra.

Boží ideálny plán

Ako už bolo povedané, tieto práve opísané tri kategórie sú veľmi zjednodušené a v niektorých prípadoch zveličené. Hoci niektoré zbory zapadajú do týchto extrémnych opisov, vo väčšine sa jedná o sklon jedným smerom s nevyváženou zmesou všetkých troch nevyhnutných činností. Faktom je, že Boží ideálny plán pre každý miestny zbor je, aby mal štruktúru, ktoré poskytujú rovnováhu vo všetkých troch činnostiach – presne ako v jeruzalemskom zbere. Keď budeme mať túto rovnováhu, budeme mať zbor, ktorý výrazne rastie vo viere, nádeji a obzvlášť v láske (1 Korinťanom 13:13). Ak toto nastane, veriaci začnú dosahovať „plnosť Krista“ (Efezanom 4:15).

Skutočne začneme „žiť hodni Pána a páčiť sa mu“ (Kolosanom 1:10).

Boží ideálny plán spočíva taktiež v tom, aby zbory rozumeli rozdielu medzi úlohou a formou. Normatívne úlohy, ktoré prinášajú nadkultúrne princípy z Biblie, sú zvrchované a nikdy by sa nemali meniť (Obrázok č. 4). Na druhej strane, musíme pochopiť, že formy, štruktúry a metódy sú kultúrnymi vzormi, ktoré nie sú zvrchované. Toto dovoľuje zboru fungovať v každej svetovej

kultúre v akomkoľvek momente dejín. Toto je jedinečnosť kresťanstva. Na toto určite myslel Pavol, keď vravel: „Pre všetkých som sa stal všetkým, aby som zachránil aspoň niektorých“ (1 Korinťanom 9:22). Apoštol Pavol nikdy nerobil kompromisy týkajúce sa absolútnych právd v Písme. Avšak bol stále slobodný a otvorený vedeniu Ducha Svätého v oblasti neabsolútnych právd.

Skúsenosti naprieč kultúrami

Počas niekoľkých rokov som mal úžasnú príležitosť slúžiť kresťanom v mnohých kultúrnych situáciách. Dokonca aj práve teraz, keď robím záverečné úpravy tohto rukopisu, som sa práve vrátil z Poľska, kde som slúžil veľkému počtu kazateľov z celej tej postkomunistickej krajiny.

Bez ohľadu na to, kam na svete som šiel, zistil som, že veriaci sa všade môžu stotožniť

Obrázok č. 3
Evanjelizujúce zbory

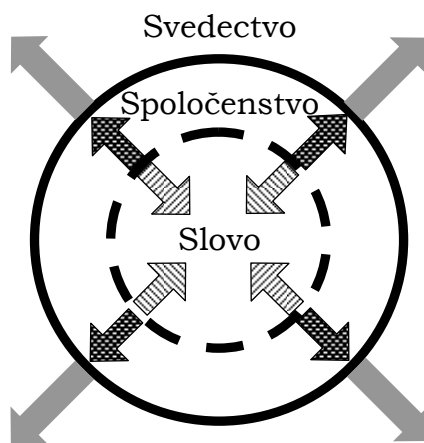
s týmito tromi nevyhnutnými činnosťami opísanými v jeruzalemskom vzore. Zároveň vedú objavovať a vytvárať spôsoby aplikácie týchto princípov do svojich špecifických kultúr. Naopak, často sa nevedia stotožniť so spôsobom, ktorým robíme veci v Amerike. V skutočnosti naše metódy nemusia vôbec fungovať v ich špecifických sociálnych situáciách. Dôvody sú zrejmé: tieto tri nevyhnutné funkcie a princípy sú nadkultúrne, zatiaľ čo formy a modely sú kultúrne.

Obzvlášť si pamätám úžasnú skúsenosť, keď som slúžil kazateľom v Rumunsku, predtým, ako boli zrušené „múry“ medzi východom a západom. Na týždeň sme sa súkromne a tajne stretli a od rána do večera sme preberali novozmluvné princípy zborového života. Hoci títo kazatelia nevedeli použiť formy a štruktúry, ktoré sme vytvorili my v Dallase, objavili spôsoby ako aplikovať tieto tri nevyhnutné činnosti vo svojej vlastnej kultúre. Napríklad, zákon zakazoval stretávanie sa viacerých ľudí v domoch z akýchkoľvek dôvodov, keďže diktátor Ceaușescu sa bál sprisahania proti sebe a proti svojej vládnucej strane. Títo veriaci sa museli stretávať v cirkevných budovách, kde všetko, čo sa povedalo alebo urobilo, mohlo byť pozorované komunistickým informátorom. V tomto zmysle sa títo veriaci ani nemohli stretávať po domoch ako jeruzalemský zbor.

Avšak počas našej spoločnej diskusie títo muži vymysleli jedinečné a kreatívne spôsoby, ako poskytnúť svojim ľuďom nevyhnutné skúsenosti podľa jeruzalemského vzoru, dokazujúc tým, že tieto činnosti sú nadkultúrne a formy kultúrne. Opäť, toto je genialita kresťanstva.

Nadprirodzený proces

Budovanie a rozvíjanie zrelého zboru je aj prirodzený, aj nadprirodzený proces. Tie isté princípy, ktoré budujú veľké organizácie v sekulárnom svete, môžu takisto budovať veľké zbory. Avšak pokiaľ tento proces nie je vedený, obklopený a motivovaný nadprirodzenými princípmi, pokiaľ naše úsilie nie je „budované na základe apoštolov a prorokov“ s „uholným kameňom Ježišom Kristom“ a pokiaľ naša práca nie je zmocnená Duchom Svätým, nikdy nevytvoríme zbor, ktorý dosahuje „plnosť Krista.“ Nevybudujeme zbor, ktorý odráža vieru, nádej a lásku – a obzvlášť lásku. (1Korintanom 13:13). Ako výsledok nebudeme „žiť hodni povolania, ktorým sme boli povolaní“ tak, ako by sme mali. Naše nasledujúce kapitoly sa viac zaoberajú týmito nadprirodzenými rozmermi.

Obrázok č. 4

*

Príprava vlastnej odpovede

1. Akú sú niektoré kľúče k efektívite akéhokoľvek miestneho zboru? Pre odpoveď môžete čerpať z vlastných skúseností a taktiež z biblických textov a z článku.

2. Opíšte koncept „sloboda vo forme“ ktorý sa spomína v článku Gene Getza. Potom použite tabuľku nižšie, aby ste rozlíšili funkciu (úlohu) a formu. Prečítajte si položku v strede a odľajknutím príslušného stĺpca označte, či ide o úlohu alebo formu.

Funkcia/úloha		Forma
	Vyučovanie Biblie	
	Evanjelizácia	
	Nedeľná bohoslužba	
	Krst	
	Skupinky	
	Veriaci stretávajúci sa pre spoločenstvo	
	Zborová škola	
	Kázanie z kazateľne	
	Poradenstvo	

3. Raná cirkev bola oddaná tomu, čo Gene Getz nazýva „tri nevyhnutné činnosti.“ Zhodnoňte vaše zapojenie v každej z dole uvedených troch nevyhnutných činností. Ako sa na nich podieľate? Ako sa môžete viac zapojiť?

Nevyhnutnosť vyučovania Božieho Slova.

Nevyhnutnosť vzájomných vzťahov a vzťahu s Bohom.

Nevyhnutná svedectva nezachránenému svetu.

Diskusia o téme

1. Čo myslíte, prečo bol raný zbor taký efektívny v oslovovaní svojej kultúry a v starostlivosti o veriacich?
2. Ktoré úlohy sú pre zbor nevyhnutné, aby bol v súlade s Božím zámerom? Podložte svoje odpovede Písmom.
3. Koľko slobody máme ohľadne formy a úlohy? (Formou môže byť zborová biblická škola a úlohou je vyučovanie Božieho Slova).
4. Čo myslíte, prečo sú kresťania často neústupčiví, keď ide o rôzne druhy služby, pričom zmena by mohla viesť k väčšej efektivite? Ako sa môžeme vyhnúť tejto nástrahe?
5. Raná cirkev bola zapojená v chválach, spoločenstve, vyučovaní, službe a evanjelizácii. Väčšina zborov má sklon zdôrazňovať jedno alebo dve z tohto. Aké problémy môžu nastať, keď naše úsilie nie je vyvážené?
6. Čo myslíte, čo je najsilnejšou stránkou vášho zboru?
7. Čo myslíte, ktorú funkciu je potrebné zdôrazniť vo vašom vlastnom živote a službe?

Praktické činy poslušnosti

1. Ako zmenila táto diskusia vaše pôvodné porozumenie tejto téme? Svoje myšlienky zhrňte tu:
2. Ako to plánujete aplikovať (kedy, kto, kde, atď.)?
3. Vytvorte si vzťah zodpovednosti: Stanovte si ciele rastu vo viere týkajúce sa tejto témy a povedzte o nich svojej skupine a/alebo moderátorovi.

S Božou pomocou budem:

Tento študijný materiál a jeho kópie poskytuje slovenský vydavateľ užívateľom bezplatne. Jeho vydávanie však má svoje náklady. Pomôžete nám, ak ako vďačný používateľ tejto lekcie svojim príspevkom podporíte prípravu a vydanie ďalších kurzov. Ďakujeme Vám. Podrobnejšie informácie o podpore na: www.cb.sk/index.php/kniznica/zborova-kola